

Közlemény

Egészségügyre, oktatásra és klímavédelemre fordítaná Magyarország az uniós forrásokat

A Mathias Corvinus Collegium és a Századvég Gazdaságkutató Zrt. konferenciája a 2021-2027-es tagállami fejlesztések uniós társfinanszírozásának stratégiai és végrehajtási kereteit tekintette át.

Nyitóelőadásában **Dr. Ágostházy Szabolcs államtitkár** az előttünk álló időszak hazai és európai kontextusát értékelte. Hangsúlyozta, hogy a fejlesztési források felhasználása akkor sikeres, ha azok a kormányzati célok lehető legjobb megvalósítását szolgálják. A hagyományos, uniós költségvetésben szereplő fejlesztési programok a tagállamok megállapodásai és a közös európai célok alapján finanszíroznak fejlesztéseket. Az Unió új eszköze az európai helyreállítási alap, erre most nyújtotta be Magyarország a Helyreállítási és Alkalmazkodási Tervét. **Ennek a rendelkezésre álló, mintegy 2500 milliárd forintnak több mint negyven százalékát zöld célokra, harmadát az egészségügy erősítésére, negyedét az oktatás – a bölcsődétől az egyetemekig – fejlesztésére tervezi fordítani Magyarország.**

Darvas Zsolt, a Bruegel Intézet és a Corvinus Egyetem vezető elemzője arra mutatott rá, hogy a német-francia kezdeményezésre indított helyreállítási eszköz valójában nem az európai gazdaság újraindítására fókuszál: mivel a környezeti fenntarthatóság és a digitalizáció területei kerülnek előtérbe, így tényleges szerepe elsődlegesen nem a rövid távú válságkezelés, hanem a hosszú távon ható fejlesztések megvalósítása.

Steiner Attila államtitkár elmondta, hogy a kormány környezetvédelmi tervei egybevágnak az uniós célkitűzésekkel. Magyarország elkötelezett a 2050-es karbonsemlegességi cél mellett: a napenergia, az elektromos közlekedés, és a meghatározó ágazatok széndioxid-kibocsátásának csökkentése áll intézkedéseinek fókuszában. **Az államtitkár megerősítette, hogy az európai ipar globális versenyképességének megőrzéséhez kulcsfontosságú a zöld fordulat adta innovációs lehetőségek megfelelő kihasználása.**

Balás Gábor, a Hétfa Kutatóintézet vezetője kiemelte, hogy az EU a tartalmi stratégia megerősítése helyett az uniós szintű eszközrendszer megerősítését helyezi a mostani tervezés során a középpontba. Meglátása szerint két fontos eseménynek lehetünk szemtanúi: egyrészt tovább erősödik a Bizottság által kidolgozott országspecifikus

ajánlások jelentősége; másrészt a Helyreállítási Alappal az Unió közvetlenül megjelenik a hitelpiacokon.

Adorján Richárd helyettes államtitkár elmondta, hogy a hazai és az uniós fejlesztési pénzek egységes kormányzati koordinációja fontos mind az eredményes felhasználás, mind a költségvetés stabil működtetése szempontjából. Kiemelte, hogy az uniós fejlesztések hazai társfinanszírozási igénye a szabályozási részletek és a projektek sikeres megvalósíthatósága miatt valójában magasabbak, mint a szándékozott, hivatalosan kötelező minimum.

A konferencia délutáni vitáján Juhász Anikó, Dányi Gábor, Leveleki Zsolt helyettes államtitkárok, Dr. Sipos-Tompa Levente, az MFB elnök-vezérigazgatója, Dr. Szabó István, az NKFIH elnökhelyettese és Dr. Czeti András, a Pénzügyminisztérium főosztályvezetője vettek részt.

A résztvevők egyöntetűen megerősítették, hogy a 2014-2020-as időszakban úgy sikerült megvalósítani az uniós források felhasználását, hogy erősödött az uniós finanszírozású programok és a hazai szakpolitikák összehangoltsága.

Az intézményrendszer komoly rutint szerzett abban, hogy a kormányzati célokat, az uniós célkitűzéseket és a végrehajtás adminisztratív kritériumait egységes működési keretbe helyezze.

A következő időszakban több komoly feladat áll az igazgatás előtt: egyszerre kell a 2014-2020-as időszakot lezárnia, a következő uniós ciklus tervdokumentumait letárgyalnia a Bizottsággal, valamint az új fejlesztési programokat elindítania.

A beszélgetés rávilágított, hogy az uniós források felhasználását a bonyolult uniós szabályozási környezet mind az igazgatás, mind a kedvezményezettek számára megnehezíti. Ugyancsak komoly kihívás a tervezés és a végrehajtás számára, hogy úgy kell dolgozni, hogy a kohéziós, illetve az agárpolitikai fejlesztések kereteit rögzítő jogszabályok még nem jelentek meg, a helyreállítási alap jogszabályának értelmezése pedig kialakulatlan. A tervezés rendkívül rugalmas hozzáállást, a konstruktivitást és a nemzeti érdek határozott képviselőt egyesítő tárgyalási stratégiát igényel. A fejlesztési programok sikeres végrehajtását pedig a végrehajtási rendszer folyamatos fejlesztése és egyszerűsítése, illetve a határozott és célorientált szakpolitikai koordináció biztosíthatja.

Budapest, 2021. május 14.

Századvég Gazdaságkutató Zrt.